

Carrerada de Vilafranca a La Llacuna

Vilobí del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Des del Pla de Vallformosa fins els Tres Termes
Emplaçament: Crta.BV-2127 a l'alçada de les caves Vallformosa, agafar el trencall a la dreta.

Coordenades:

Latitud: 41.38723
Longitud: 1.67499
UTM Est (X): 389218
UTM Nord (Y): 4582592

Classificació

Número de fitxa: 08304 - 15
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle: XIV-XXI
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: Alguns trams d'aquesta carrerada han estat asfaltats i són utilitzats com a camins secundaris pels veïns de la zona
Protecció: Legal i física
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Vilobí del Penedès
Autoria de la fitxa: Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dt., 27/01/2004 - 01:00

Descripció

Antic camí que conduïa de Vilafranca del Penedès a La Llacuna, passant per Guardiola de Font-Rubí, i travessant el terme de Vilobí del Penedès. La carrerada comença a la confluència de la carretera B-2127, a l'alçada de la Masia de la Sala, i recorre tot el terme de en direcció a ponent fins a la Fassina Vella. A partir d'aquesta casa, el marge dret pertany a Guardiola de Font-Rubí i el marge esquerre a Vilobí. Es tracta d'un camí en part de terra, i en part asfaltat, d'uns 2,5 m. d'amplada de mitjana. Actualment aquest camí és de terra fins al Barri de la Font a partir del qual queda asfaltat fins a la Fassina Vella. Travessa el bosc de la Planota. Al terme de Vilobí finalitza a l'alçada de Cal Farinas.

Observacions:

Rovira i Miralles, al seu estudi sobre les carrerades al Penedès, confirmen l'existència d'un antic corral anomenat Corral Nou, l'any 1860, i que era utilitzat pels pastors que duïen ramats per la carrerada de La Llacuna. Aquest corral es trobava a la partida anomanda Corral Nou de Vilobí del Penedès, a la qual segurament dona nom. (ROVIRA MERINO J-MIRALLES SABADELL F,1999:60)

Història

L'origen de les carrerades es toba en el fenòmen de la transhumància, que permet traslladar els ramats a les muntanyes durant l'estiu a la recerca d'herba fresca.. Si bé hi ha molts indicis que indiquen que la transhumància es practicava amb anterioritat a l'Edat Mitjana, sembla que és en aquest moment quan s'organitza i es fixa a gran escala, implantant un model de transhumància que ha perdurat fins el segle XX. La primera transhumància coneguda a Catalunya sembla ser dels segles XI-XII, organitzada per ramaders de terres baixes, propietaris de pastures d'hivern que adquirien pastures d'estiu per als seus ramats (monestirs de Poblet i Santes Creus). Uns i altres fixaren un règim d'explotació ramadera que permetia complementar la manca de pastures en una o altra zona. Cap al segle XIV està documentada la baixada de ramats occitans a la zona del Penedès i de l'Alt Camp. Entre els segles XIV i XIX, amb la decadència econòmica dels monestirs, disminueixen els importants ramats de Catalunya interior, i en canvi, la transhumància hivernal dels ramats pirenaics esdevé predominant. Fins els anys cinquanta, aquesta transhumància d'hivern descendent serà la forma predominant a Catalunya. De llavors ençà, amb la crisi de la ramaderia pirinenca, la transhumància tradicional a desaparegut. L'existència d'aquesta antiga carrerada la trobem l'any 1846, quan en el document que descriu els límits de la parròquia de Santa Maria de Vallformosa es parla de l'existència del "camí reial que de la vila de la Llacuna va a parar a Vilafranca. Dit camí es deixa en arribar a la masia de la Saleta" (LLORAC, 1991:101)

Aquest antic camí ramader és un dels més antics del Penedès. S'anomenava també Via Mercadera, ja que durant segles va servir als mercaders i als peregrins que anaven a Sant Jaume de Galícia.

Bibliografia

- ROVIRA MERINO J-MIRALLES SABADELL F. (1999) Camins de transhumància al Penedès i al Garraf. Aproximació a les velles carrerades per on els muntanyesos i els seus ramats baixaven dels Pirineus a la marina. Amics dels Camins Ramaders. Vilafranca del Penedès.
- LLORAC I SANTÍS S. (1991) Vilobí del Penedés. Passat i present. Ajuntament de Vilobí del Penedés.

